

»Hladno čelo« za oktobarsku nagradu – nije li i to promoviranje samoobmane iz privatne komedije zabune u društvenu komediju nesporazuma?

Ljudski gledano, piscu bismo mogli i naći neko izvinjenje u ime ljudske slabosti i taštine, kojima smo svi podložni. Ali kad taj bezbrižni pisac pokaže brigu i revnost da prekori druge kovače lažnih vrednosti u poeziji, onda se on pretvara u ideologa koji čuva ovo društvo od nevrednosti. Strogo i nepotkupljivo osmatra on čisto nebo ideala svojim nepogrešivim kritičkim radarom i otud skida »zlatokrile uštve malogradanskog cinizma«. U ideologu se budi moralista koji teško podnosi »prizor osipanja vrednosnog sistema«. U ime svoje strogosti i čistote, ovaj čedni i budni čuvar vrednosti se zgraža nad »moralnim cinizmom«. Nepotkupljivo strogo sudi V. Rešin Tucić – ideolog kada nad knjigama drugih pokazuje dirljivu revnost za društvenu imovinu:

polaganje računa u četiri stavke

sidi zoltan

(za svoj 31. rođendan)

Prva stavka

pogibeljna vriskanja
žabe miševi
čaša mleka
smrt smrti

Druga stavka

u ruci mi je pero
nož mač bradva
sekira za klanje čurke
hiljaduvrsno oružje
alat
dolazim
dolazim
u srcu mi sedmoglavi patuljak
dolazim
nepokolebljivo

Treća stavka

oči mi ne propuste ni jedan blesak svetlosti
ni šum ne može od mene da se sakrije
u prah se ništa ne pretvori a da ga ne dotaknem
miris moj nos
moj jezik ukus
ne izbegne

postojim

Četvrta stavka

sešču ispred kuhinje
kako pada u pahuljicama
gomila snega
gledam
i kao neki Robinzon razmišljam

što je dobro:
živim

što je loše:
živim

9. septembar 1984.

prepevao S. Grabovac

promena mesta

natalija dudaš

DO MUZIKE

zašto mi se spušta noću u dom
titraj sene nežnog doroteja

kad mu pletem korenje
otrovnog mirisa žrtvovanog bilja
i vence do nogu stavljam
da ne kroči do lica mu
otrov ljubomornog đavola

te korenjem da kroči
meni pored vode da se da
kad ja želim
kad ja hoću da svetkujem
zorom kad mi iz očiju
prhnu ptice na heliosove kočije
sa usana umukne strašilo crnog perja

ali njega eto opet samo noć
da ne znam
sena dal' je
ili drhtaj zemlje
ispod mene
gde pupi prapočetak muzike
koju znam
iz međuprostora

ANY MORE

nekako je lepo
uzvišeno
oh čelo je žedno
kad rukom vadim mrtve ribe
ispod nogu smrtnog potoka
u letu ne verujem
san je mog sazrevanja

lepo je onda
odškrinuti vrata strašilu
otvoriti nemani crnoj ptici
da mi uzme hladne ruke
ulazi iako nema oluje

očekujući gavrana
na svoje poprsje
ispružim bele ruke providne
zadržim naučena prečutim
nemam mrtvog ljubavnika
uz ciničan smiren poj ludaka
samotna je još samo želja

ponekad se samo
okrenem obratim uzmem
životinje telo
da prostruji energija mojim prostorima
pulsiranjem rumorenjem
razarajuće snage
lebdim iznad gavrana
bez patetike never more
mrmljajući nikad i uvek

»Koliko su stajale recenzije« A urednički dohodak? Tehnički urednik? Likovna oprema? Korektura? Lektura? Slog? Prelom? Hartija? Boja? Onaj od izdavača? Distribucija? Rabat? Reklama?!« (Isto, str. 105).

Zapanjujuća islednička nijansiranosť u specifikaciji troškova, koja revnosno trijumfuje nad delom drugoga, pokazuje na ubedljiv način kako je V. R. Tucić dorastao zadatku ideološkog eksperta. Njegov gnev opravdava malicioznost pitanja. No, ne budimo maliciozni u sudu o tako strogom moralisti. Radije pustimo *malicioznost da govori o sebi samoj*. Šta bi bilo, u skladu s tim, da se revnosni inkvizitor i čuvar moralnih vrednosti nadnese istim tim pitanjima i nad svoju knjigu i nepotkupljivo pretrese specifikaciju troškova na vlastitom primeru – nije teško naslutiti. No, nije naodmet podsetiti autora kritičkog reza u moralni cinizam na onu reč kojom je davno nepogrešivo opisan taj tip dušebrižništva: »U oku bližnjega vidi trun, a u svome ne vidi ni grede.«

gavran ostaje u mojoj sobi
sve je lepši nežniji
radi živi piše

zaboravlja me

ZABLUDA

reka i more
uvek su u dosluhu

iako
isti je titraj
bleska neke zvezde
na njihovim površinama
glavno je
da se ponekad valovi događaju

ispod pak
samuje poneka travka
krhka ispod brodova
za propinjanja

zvezda je ne oseća
i svejedno je
koji odsjaj ja ne razumem
sedeći pored vode
kad se nikom ne obraćam

moj govor oni ne znaju
i sve teče dalje
a da niko ništa ne gubi
čini se

jer ja sam samo izmislila
posredništvo
na putu od zelene vlati
do zvezdanih visina
kao čovek
po ko zna koji put
sam se prevarila

PROMENA MESTA

zamalo da izgubim
gubi li se
ako
meni moje bi otkriće
iščupah bezazleno
osetih prstima srce živo

i ludak da je pevao
i slepcu lepom san da je bio
niko plakao nije
sreća i s(r)eaća

sunce nije
ili ima epilepsiju

a smeta mi
promrzlim prstima

S rusinskog autor